

MEDIECENTER

FN-dagen
24 oktober

Samhällskunskap/FN/barnkonventionen/mänskliga rättigheter

Lgr11/Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Tips!

Inloggad på sli.se skriver du högst upp i sökrutan in ett specifikt sökord t.ex.

barnkonventionen eller mänskliga rättigheter, för fler val av film/program. Utbildningsradions utbud är stort med ett flertal program för alla åldrar, från förskola till vuxenutbildning.

Här nedan presenterar vi filmer/program om FN.

Film

[Om världen bestod av 100 personer](#) Från 7 år, 12min.

Tillsammans med nästan 8 miljarder andra människor bor du på jorden. Med så många människor är det svårt att lära känna alla. Tänk om världen bestod av 100 personer – vilka skulle bo där då?

I den här animerade filmen ska vi lära oss om hur världen ser ut med hjälp av enkel statistik! Hur många skulle vara födda i Asien? Hur många skulle ha tillgång till elektricitet? Och hur många skulle tycka om att spela fotboll? Hur många av de 100 personerna skulle ha en mobiltelefon? Det ska vi lära oss i den här filmen.

Filmen passar för yngre elever när de läser samhällskunskap.

Tre filmer i serien Förstå sammanhanget Från 13 år, 5 min vardera.

[Martin Luther King](#)

Den 4 april 1968 mördades den amerikanske pastorn och skicklige medborgarrättskämpen Martin Luther King utanför sitt hotellrum i Memphis. Förlusten av denna ikoniske hjälte, som kämpat mot rassegregation och diskriminering och för lika rättigheter oavsett ursprung, väckte känslor över hela världen. King hade ett par år före sin död mottagit Nobels fredspris 1964. Avsnittet i serien "Förstå sammanhanget" återvänder till Martin Luther Kings exceptionella kamp som han utkämpade med ordens kraft, utan att någonsin använda våld. Denna kamp kom att förvandla det amerikanska samhället.

[Hiroshima](#)

Tidigt på morgonen den 6 augusti 1945 flög det amerikanska bombplanet Enola Gay över Japan med den dödligaste bomben någonsin. Det var en förberedelse inför att fälla den första atombomben i historien. När bomben fälldes dödades 70 000 personer på sekunder. Avsnittet Hiroshima i serien "Förstå sammanhanget" skildrar bakgrunden som ledde till att president Truman fattade detta ödesdigra beslut och dess konsekvenser.

[Nelson Mandela](#)

Efter ett sekel av rassegregation blir Nelson Mandela den 10 maj 1994, vald till president i Sydafrika. Händelsen är ett historiskt ögonblick och en försoning för sydafrikaner. Samtidigt är det ett erkännande av de uppoffringar som denna politiska ikon genomlidit. Bara fyra år tidigare blev Nelson Mandela frigiven efter att ha tillbringat 27 år i fängelse som straff för sin kamp mot apartheid. Avsnittet om Mandela i serien "Förstå sammanhanget" återger Nelson Mandelas enastående uthållighet och mod, som tog honom från fängelset till presidentämbetet för Republiken Sydafrika. 1993 hedrades han också med Nobels fredspris.

[Hamada](#) Från 11 år, 89 min.

I ett flyktingläger i mitten av ingenstans, bor ett av världens mest glömda folk. De har bott här i över 40 år, sedan Marocko drev dem ut ur Västsahara. Vi möter tre unga vänner som tar med tittaren till ett oväntat och livsbejakande porträtt av ett flyktingläger. Dokumentären "Hamada" imponerar både visuellt och emotionellt. Publiken ges en unik möjlighet att få hänga med unga saharawier i exil i Västsahara och ta del av deras drömmar.

[FN-dagen](#) Från 6 år, 1,23 min.

I det här kunskapsklippet får vi veta mer om FN-dagens betydelse.

[Barnkonventionen – om barns rättigheter](#) Från 8 år, 5 min.

1989 antogs barnkonventionen av FN. Även om inte barnkonventionen är en lag i alla länder har alla länder som skrivit under lovat att följa den. I Sverige är den lag från och med år 2020. I det här utbildningsklippet berättar vi vad barnkonventionen är och du får även veta mer om UNICEFs arbete.

[FN – Förenta Nationerna](#) Från 8 år, 5 min.

Förenta Nationerna grundades 1945 och består idag av 193 medlemsländer. Dess uppgift är att hjälpa internationellt samarbete. I det här utbildningsklippet berättar vi bland annat mer om varför FN grundades och hur organisationen arbetar. Du får också veta mer om UNICEF och barnkonventionen.

[FN – Varför behövs FN – och hur fungerar det?](#) Från 7 år, 5 min.

Aldrig mera krig - det var målet när FN startade. Vi får höra om FN:s historia. Hur det är uppbyggt med generalförsamling och säkerhetsråd?

[FN – Barnkonventionen](#) Från 7 år, 5 min.

Vad innebär barnkonventionen? Jo, det är 54 punkter som är framtaget för att ta tillvara på barns rättigheter, den omfattar alla under 18 år. Barn ska ha lika rättigheter i alla länder. Alla, utom två länder har skrivit under konventionen.

[Barnkonventionen är en serie om 12 filmer, från 10 år med lärarhandledning.](#)

I denna filmserie får vi träffa barn från världens alla hörn med olika problem som kopplas till olika delar av barnkonventionen. Hur kan barnkonventionen vara viktig för dessa barn? Barnkonventionen har fyllt 25 år, men än finns det mycket kvar att göra för världens barn.

[Feifes rätt till nationalitet och namn](#) 17 min.

Åttaårige Feifei är en kinesisk pojke som är född och bosatt i Holland. Men han finns inte officiellt i Holland. För varken Feifei eller hans mamma har identitetspapper. Feifei är illegal, men han är också ett barn. Hans kompis Mees tycker att det är helt knäppt att Feifei inte har ett pass. Det tycker Feifei också. Han förstår inte så mycket av allt pappersarbete, men hoppas på att få hjälp av en särskild rättighet för barn, som ska ge honom identitetspapper. För om Feifei får det kan han äntligen påbörja ett normalt liv och få ett riktigt hem. Kommer han att lyckas? • Barnkonventionens artikel nummer 7: Varje barn har rätt till ett eget namn, ett medborgarskap och att känna till sitt ursprung. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att

få veta vilka föräldrarna är och bli omvårdad av dem Varje barn har rätt till ett lyckligt liv
[Merlijns rätt till skolgång](#) 15 min.

Elvaåriga Merlijn är en glad och smart kille med huvudet fullt av idéer. Han är den självutnämnde kungen i sitt rum och har en bästa vän som alltid ställer upp. Men det finns ett stort problem. Merlijn är autistisk och kan inte vara med i skolan. Ett klassrum fullt med barn är för stökigt för honom. Det är därför Merlijn inte har gått i skolan på flera år. Vilken sorts skolgång kan hjälpa barn som Merlijn? • Barnkonventionens artikel nummer 28: Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Imraan räddas från barnarbete](#) 15 min.

Imraan är endast tio år när han lämnar föräldrahemmet på Indiens landsbygd. Han beger sig till Dehli för att hitta ett arbete för att skicka hem pengar till sina föräldrar och betala deras sjukhusräkningar. Men det visar sig bli en hemsk erfarenhet. Imraan måste jobba sent in på nätterna och får dålig mat. Han får aldrig lämna arbetsplatsen och får ofta stryk. Han är fångslad som slav och drömmer om de kor han vallade hemma i byn. Imraan saknar sin mamma som är sjuk. Hur ska Imraans framtid bli? • Barnkonventionens artikel nummer 32: Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Joëllas rätt till hälsovård](#) 15 min.

Elvaåriga Joëlla är en livfull flicka som har sjukdomen FAS. Joëllas sjukdom beror på att hennes mamma drack för mycket alkohol när hon var gravid. Det har gjort att Joëllas har svårt att koncentrera sig och minnas vad hon har pluggat. Joëlla behöver också hjälp att träna på sociala situationer så att det blir lättare med vänner. • Barnkonventionens artikel nummer 24: Varje barn har rätt till bra hälsa och rätt till sjukvård. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Queens rätt till bostad och mat](#) 15 min.

Kära drottning Maxima. Så börjar Queens brev till drottningen i Nederländerna. Den 10-åriga flickan Queen och hennes nigerianska mamma är så fattiga att de är på väg att bli hemlösa. De är extremt fattiga för att vara i Nederländerna och kanske måste de snart bo på gatan. Ofta har de inget att äta. Queen är en "illegal invandrare" i landet och Drottning Maxima är född i Argentina. Precis som Queen är drottningen född i ett annat land. Var ska hon fira jul och nyår? Programmet handlar om varje barns rätt till en levnadsstandard som bidrar till deras fysiska och mentala hälsa, vilket innefattar rätten till bostad och mat. •

Barnkonventionens artikel nummer 27: Varje barn har rätt till skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Hur Ky blev Niels](#) 20 min.

Fyrverkerier, löpning och fotbollsträning gör Niels lycklig. Men han har varit olycklig i flera år för att han föddes i en flickas kropp. Förra sommaren vågade Niels, som då kallades Ky, äntligen berätta för sina föräldrar att han är en pojke. Han vill byta namn till Niels och har en kompis som heter Stelle och som föddes i en pojkes kropp. På deras nya skola berättar de för klassen att de är transpersoner. För Ky blir det början på ett nytt liv som Niels. Har någon annan rätt att bestämma vilket kön du har eller vem du ska bli kär i? Hur Ky blev Niels handlar om att hitta sin identitet, om rätten att vara sig själv, om flickor och pojkar och hormoner och andra förvirrande ting. • Barnkonventionens artikel nummer 8: Varje barn har rätt att behålla sin identitet. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Jasons rätt att inte bli mobbad](#) 20 min.

12-åriga Jason är van att bli mobbad i skolan. En del barn tycker att han är konstig för att han hellre spelar teater och sjunger än spelar fotboll. Mobbingen har påverkat hans liv mycket och därför håller han sig undan. Jason ser sin klass som ett schackspel – de vita pjäserna är hans vänner och de svarta hans fiender. Jason vill komma till andra sidan på ett säkert sätt. Men hur? Jason bestämmer sig för att skriva en sång om sina känslor och hoppas att klasskamraterna ska förstå honom bättre. Varför tror du att någon mobbar? Programmet handlar om rätten att få skydd mot diskriminering och mobbing. •

Barnkonventionens artikel nummer 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Sisi och Wanwan – rätten att bli adopterad](#) 20 min.

De första åren tvillingsystrarna Sisi och Wanwan bodde på ett kinesiskt barnhem var tuffa. De fick ingen uppmärksamhet och ingen förstod varför de inte talade. I Nederländerna upptäcktes att de såg dåligt och att de hade dålig hörsel. Men flickorna fick hjälp och

utvecklades fantastiskt. De lärde sig till och med att spela harpa! Systrarna förstår inte varför de fått så stora möjligheter jämfört med andra föräldralösa kinesiska ungdomar i samma ålder, som inte längre kan bli adopterade. Under vintern reser Sisi och Wanwan runt i sin stad och spelar harpa för att samla in pengar till kinesiska jämnåriga kamrater. Vad hade kunnat hända med Sisi och Wanwan om de inte blivit adopterade? Programmet om Sisi och Wanwan handlar om rätten att bli adopterad om ingen annan kan ta bra hand om dig. • Barnkonventionens artikel nummer 20: Ett barn som inte kan bo med sina föräldrar har rätt att få hjälp att hitta ett nytt hem. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[10-åriga Noras rätt till flyktingskydd](#) 21 min.

Nora var nio år när en missil förstörde hennes hem i Homs i Syrien. Hennes katt blev begravd under rasmassorna och dog. Nora måste fly och det enda hon fick ta med sig var en liten resväska med kläder. Nora saknar Syrien. Hur skulle du känna om du var tvungen att fly från Sverige? Filmen handlar om flyktningbarns rätt att få särskild hjälp, skydd och uppmärksamhet. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Gabriels rätt att protestera](#) 17 min.

2014 års världscup vände livet upp och ned för 14-åriga Gabriël. En ny järnvägsräls skar plötsligt av hela hans kvarter. Dragningen av den nya tåglinjen, som skulle transportera fotbollssupportrar, gjorde att hus mejades ner och familjer tvingades flytta. I ett försök att stå upp för sina rättigheter bestämmer sig Gabriël för att filma det som sker. Sedan publicerar han bilderna i en blogg. Brukar du göra din röst hörd? Filmen handlar om statens skyldighet att göra allt som är nödvändigt för att säkra barns rättigheter. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Haiducs rätt till bostad, mat och utbildning](#) 18 min.

Smeknamnet Haiduc betyder gangster och passar Nicus tuffa karaktär. Haiduc har haft ett tufft liv och var bara sju år gammal när han rymde hemifrån. Efter rymningen bodde han flera år i kloakerna under Bukarest och blev beroende av droger. Men nu bor han med Raluca som håller ett öga pojkar som precis Nicu har bott på gatan. Nu får han en säng och mat men drogerna har förstört hans kropp och han måste bestämma sig för att sluta annars blir han sjukare. Varför tror du att någon tar droger? Filmen handlar om att Haiduc har rätt till bostad, mat, kläder och skola. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Nicky – fattig men lika mycket värd](#) 20 min.

12-åriga Nicky är fattig. Hennes mamma är arbetslös och gör matinköpen på en matbank. Ibland blir Nicky retad för att hon är fattig. För när man är fattig finns inte pengar till nya kläder eller en fin födelsedagspresent. Men Nicky är ändå ganska glad för hon är kreativ och kan uppskatta livets små glädjeämnen, som att hjälpa andra. Nicky bestämmer sig för att delta i en demonstration mot fattigdom för att visa att man inte ska skämmas över att vara fattig. Finns det hjälp att få för den som är fattig? Filmen handlar om att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Staten ska göra sitt yttersta för att inget barn får diskrimineras ekonomiskt, socialt eller kulturellt. Varje barn har rätt till ett lyckligt liv.

[Koldioxid mot vatten](#) Från 11 år, 22 min. Lärarhandledning.

Vattenbrist är en av våra största globala utmaningar. Enligt FN saknar över en miljard människor tillgång till rent vatten. I Kenya syns problemet tydligt: Där riskerar kvinnorna hälsa och utbildning, och träden huggs ned i kampen för rent dricksvatten. Men tack vare koldioxidmarknaden har ett företag hittat ett sinnrikt sätt att hjälpa människor och miljön, samtidigt som de tjänar pengar. Filmen skildrar historien bakom Lifestraw, där utsläppsrätter betalade för vattenfilter. Den ger exempel på vad hållbart företagande i kombination med innovativ teknik kan leda till.

[Mänskliga rättigheter – om allas lika värde](#) Från 10 år, 13 min. Lärarhandledning.

Den här filmen undersöker mänskliga rättigheter. Med lernimationer och exempel hämtade från verkligheten reder vi ut begrepp och frågeställningar. Vad innebär de mänskliga rättigheterna? Hur kom de till? Är alla människor lika mycket värda? Varför behandlas människor olika? Dessa är frågor som väcks i klassen när man tittar på filmen.

Vi får se exempel där barn i Sverige kanske inte alltid behandlas enligt FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, eller enligt barnkonventionen. Vi lär oss också om den historiska bakgrunden till hur FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna kom till.

Tydlig och bra informationsfilm för mellanstadiet! – Rektor, Borlänge:

Vilken bra film, den är både pedagogisk och visuellt stimulerande för åldersgruppen. – SO-lärare i Svärdsjö

Kapitel 1: De mänskliga rättigheterna (00:00 - 04:41)

Kapitel 2: De mänskliga rättigheternas historia (04:42 - 08:03)

Kapitel 3: Lever vi enligt de mänskliga rättigheterna? (08:04 - SLUT)

[De globala målen – för hållbar utveckling](#) Från 13 år, 17 min. Lärarhandledning.

FN, eller Förenta Nationerna, samlade världens ledare år 2015 för att tillsammans sätta upp mål för världens framtida utveckling. För att kunna utrota extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen och inte minst lösa klimatkrisen, har man satt upp en plan där man beslutat om 17 stycken globala mål. Dessa mål kallas de Globala målen, eller Agenda 2030 för att de ska ha uppnåtts senast 2030.

Hur ska det gå till? Vilka är de Globala målen? Och vems ansvar är det att de Globala målen nås? Vi träffar ungdomsrepresentanter från FN, experter, medarbetare från UNDP, samt ungdomar för att reda ut dessa frågor.

– Elev, 15 år "Filmen förklarade bra och jag lärde mig mycket om de Globala målen. Till exempel varför de finns och varför de är viktiga även för oss som bor i Sverige."

– Elev, 15 år "Den var intressant! Man ska se filmen om man vill få en bra förklaring av de Globala målen."

Kapitel:

- Inledning (00:00 - 02:41)

- Framtagandet (02:42 - 04:20)

- Social hållbarhet (04:21 - 07:47)

- Ekonomisk hållbarhet (07:48 - 10:43)

- Miljömässig hållbarhet (10:44 - 12:34)

- Genomförande (12:35 - 13:52)

- Sveriges roll (13:53 - SLUT)

[FN – för fred i världen](#) Från 13 år, 14 min. Lärarhandledning.

FN bildades efter andra världskriget för att förhindra att ett liknande krig skulle bryta ut igen, men vad har hänt sedan dess? Krig och humanitära kriser är fortfarande ett stort problem världen över. Varför är det så svårt att bevara fred i världen och varför behövs FN?

Vi träffar en svensk FN-soldat, en ungdomsrepresentant i FN:s Generalförsamling och en svensk FN-ambassadör som tillsammans med berättare och grafik lär oss mer om FN.

En serie om 7 filmer

[Internationella händelser](#) Från 13 år, 26 min. Lärarhandledning.

[Migration](#)

Samtidigt som rekordmånga flyktingar tar sig över Medelhavet för att få skydd, kämpar Europa med att hitta en lämplig lösning. Även om Europas flyktingar till största delen flyr Syrien, Irak och delar av Afrika är Europas utmaning knappast unik. I dag, med ett rekordstort antal flyktingar i rörelse, konfronteras många länder med den svåra frågan hur säkerhet runt gränserna ska balanseras mot mänskliga hänsyn. Hur ska problemen förebyggas så att antalet människor på flykt begränsas? Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv.

[Nord- och Sydkorea](#)

Vid slutet av andra världskriget blev Korea delat i två delar. Den nordliga delen av den koreanska halvön ockuperades av Sovjetunionen och den södra av USA. I dag är Nord- och Sydkorea två extrema motpoler. Nordkorea är underutvecklat, fattigt och styrt av en korrupt auktoritär regim, medan Sydkorea har blivit ett av de mest utvecklade länderna på jorden. Med så stor skillnad är frågan om ett enande är möjligt eller ens önskvärt. Hur har Nordkorea fått tillgång till kärnvapen och hur försöker omvärlden förhandla fram en nedrustning? Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv.

[Islamiska staten](#)

Terroristorganisationen Den Islamiska staten, IS, uppstod ur det syriska inbördeskrigets kaos

samt från en gren av al Qaida, men orsakerna kan spåras till USA:s invasion i Irak 2003, då Saddam Hussein avsattes. Extremism gynnades ofrivilligt av USA:s misstag. Tidigare hade Hussein's parti förtryckt shiiter och favoriserat sunnimuslimer. 2003 ändrades maktbalansen och USA:s närvaro bidrog till att en muslimsk extremistisk armé föddes som 2014 tog sig över till Syrien. IS fick initialt framgångar genom finansiering från olja, kidnappningar samt PR via sociala medier. Att få bort IS är svårt och ordföranden i The International Crisis Group Jean-Marie Guéhenno menar att det är politik som besegrar terrorism, inte militär styrka. Hur ska utsatta nås innan de ansluter sig till extremistgrupper? Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv.

Mellanöstern

Många olika konflikter gör situationen i Mellanöstern extremt komplicerad. Traditionella allianser i regionen har rubbats i samband med inbördeskriget i Syrien, vilket har utvecklats till ett krig mellan intressen utanför Syriens gränser. Syriens shiamuslimske president al-Assad stöts av både Ryssland samt Iran, medan de syriska rebellerna i sin tur understöds av USA och allierade som Saudiarabien och Turkiet och kurder. IS å sin sida får finansiering av till exempel privatpersoner i Saudiarabien med sunnimuslimska intressen. Vilka intressen har USA i området och kan de bevaka dem utan att orsaka ytterligare skada och splittring? Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv.

Kurderna

Den bergiga regionen Kurdistan breder ut sig över de fyra länderna Turkiet, Syrien, Irak och Iran och kurderna som bor där är en av de största folkgrupperna i sydvästra Asien. De flesta kurder drömmer om självständighet. I västvärlden är kurderna mest kända för det oljerika och självständiga området i den irakiska delen av Kurdistan, som också har varit nära förbunden med USA sedan Saddam Hussein avsattes 2003. Sedan dess har irakiska Kurdistan blomstrat ekonomiskt, socialt och kulturellt. Senare har kurder även bekämpat IS med stöd av USA. Hur ska drömmen om självständighet bli verklighet med de övriga fyra ländernas samtycke och är kurderna själva eniga om frågan? Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv.

Kuba

Efter decenniers isolering meddelade USA i december 2014 att de hade tagit avgörande steg för att normalisera relationen till sin södra granne Kuba. Uttalandet anger ett dramatiskt skifte från tidigare policy från en av kalla krigets mörkaste stunder, då en militär konfrontation mellan USA och Sovjetunionen var mycket nära. Även om USA:s handelsembargo troligen inte kommer att upphöra, har försök att bygga upp en relation mellan länderna inletts. Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv. Hur kommer USA:s relation till Kuba att utvecklas med President Trump?

Förenta Nationerna

FN:s grundande 1945 för att uppnå några av mänsklighetens mest lovvärda mål; att upprätthålla fred och göra slut på fattigdom och hunger. År 2000 lanserade FN milleniemalet som var ett 15-årigt program med globala mål inom åtta nyckelområden inom extrem fattigdom, hälsovård och utbildning. Sedan dess har andelen extremt fattiga på jorden minskat med hälften, vilket ses som en framgång. Den amerikanska serien Internationella händelser belyser globala händelser med en reflekterande blick och utifrån flera länders perspektiv. Från 2016 finns nya ambitiösa mål kring hållbar utveckling att uppnå fram till 2030. Ett av målen är att helt eliminera extrem fattigdom och frågan är om målet är realistiskt. Med 193 medlemsstater är FN en trögrörlig organisation som behöver reformeras. Vad är för- och nackdelarna med FN:s organisation?

I Am Eleven Från 11 år, 90 min. Lärarhandledning.

I am eleven träffar vi elvaåringar i femton länder och får ta del av deras funderingar kring livet och framtiden. Situationerna och drömmarna skiljer sig åt, men det finns också förvånande

likheter och en känsla av samhörighet; femton länder – en värld. Ta med dina elever på en tankeväckande resa som ger utgångspunkt för reflektion och egna projektarbeten!

[Volonturism – på gott och ont](#) Från 13 år, 20 min. Lärarhandledning.

Volontärturism eller volonturism som det också kallas, är att kombinera sin semester med arbete hos icke vinstdrivande organisationer. Det kan vara att hjälpa till på barnhem, undervisa i skolan eller att arbeta med djur. De flesta människor bokar via organisationer i sina hemländer som samarbetar med lokala organisationer i värdlandet. I och med att volonturism har blivit ett alltmer populärt sätt att resa, har också kritiken ökat. Det ifrågasätts om viljan att hjälpa faktiskt kan göra mer skada än nytta. Möt röster från värdlandet Sydafrika där frivilliga, byråer och samordnare delar sina erfarenheter och tankar om volonturismen och dess framtid.

[Varje ansikte har ett namn](#) Från 13 år, 59 min. Lärarhandledning.

Det är en ovanlig blandning av överlevande som står på kajen i Malmö den 28:e april 1945. Norska motståndsmän, polska mammor med nyfödda barn, brittiska spioner och judiska överlevande. Alla är de överlevande från de tyska koncentrationslägren och alla är de förenade i frihetens ögonblick. Deras första steg i frihet filmas av svenska nyhetsfotografer. 70 år senare får de överlevande se dessa filmbilder för första gången. De återupplever känslorna av lycka, men också förvirringen och osäkerheten. I denna dokumentär följer Magnus Gertten upp det arbete han påbörjade med Hoppets hamn från 2011. Han har genom en omfattande research lyckats sätta namn på många av de okända ansikten som syns i filmen från 1945. Ett av namnen är Bernhard Kempler som var nio år när han kom till Malmö. Han överlevde kriget genom att klä ut sig till flicka.

[Den onda cirkeln](#) Från 14 år, 52 min. Lärarhandledning.

Vem är den oväntade jihadisterna? Ungdomar från hela Europa radikaliserar i det tysta, utan att deras föräldrar eller skolan märker något. De fiskas upp på internet och indoktrineras av extremister. När de reser till Syrien är det redan för sent. De lämnar sitt land och sin familj för att bli martyrer i det heliga kriget.

Rachel växte upp i en välutbildad judisk familj. Hon brukade spela musik, hade bra betyg i skolan och var en allmänt lycklig ung tjej. Tills en okänd kraft övertygar henne att konvertera till islam och bli en radikal jihadist, färdig att åka till Syrien och ge sig in i den militära kampen.

Genom Rachels berättelse, och andra unga människors historier, får vi uppleva hur påtryckningar kan få unga människor att radikaliserar och slutligen åka till ett land med en främmande religion som de inte vet något om. Dokumentären visar också hur samhället och moderna muslimer försöker agera mot detta fenomen.

[Malala - vägen till Nobels fredspris](#) Från 13 år, 60 min. Lärarhandledning.

Malala Yousafzai blev snabbt en förebild för miljoner flickor efter att ha stått upp gentemot talibaner för sin egen och andra flickors rätt till utbildning. Den 9 oktober 2012 sköts hon i huvud och nacke av talibantrogn. Attentatet inträffade efter att hon vägrat lyda ett förbud för flickor att gå i skolan. Hennes vänner, Shazia and Kainat, blev också skadade i samma attack, men till skillnad från Malala blev de kvar i Swatdalen under ständigt polisskydd. I den här filmen reser regissören Mohsin Abas dit för att träffa Malalas vänner och samtidigt belysa de försämrade villkoren för kvinnors rättigheter. OBS! Vi förvarnar om att filmen har starka berättelser och bilder. Kapitelindelning: 1. Familjebakgrund och krisen i SWAT-dalen (00 – 24:08 min) 2. Malala får en internationell röst (24:08 - ca 60 min)

[Att leva i exil - flyktingbarn berättar](#) Från 11 år, 40 min. Lärarhandledning.

Att leva i exil som producerats i samarbete med internationella Rädda Barnen, är ett intimt porträtt av flyktingbarn som tvingats fly våldet i Syriens inbördeskrig till grannlandet Libanon. I fyra år har över fyra miljoner människor flytt från inbördeskriget i Syrien. Mer än hälften av flyktingarna är barn som har upplevt både krigets brutalitet och den smärtsamma osäkerheten att leva i exil.

Enligt UNHCR spenderar flyktingar i genomsnitt 17 år i limbo, oförmögna att åka hem eller gå vidare med livet. I denna dokumentär berättar barnen helt själva om deras smärtsamma minnen, de utmaningar de står inför och deras ständigt föränderliga förhoppningar och

drömmar om framtiden.

I denna dokumentär berättar barnen helt själva om deras smärtsamma minnen, de utmaningar de står inför och deras ständigt föränderliga förhoppningar och drömmar om framtiden.

[Ville och Vilda Kanin](#) Upp till 6 år, 29 min. Lärarhandledning.

Både frihet och trygghet är ord som står för något de flesta av oss hyllar. Men kan tryggheten bli förlamande? Är alla starka nog att hantera friheten? Och vad är egentligen frihet? Kaninen Ville rymmer en dag ur sin bur och möter en ny – och lite skrämmande tillvaro.

Med filmen följer en fristående bok om 126 sid. med text och illustrationer av Ylva-Li och Lennart Gustafsson.

Med all rätt

Från 6 år, 9 min/avsnitt.

En serie från utbildningsradion om 10 program.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. De vuxna ska se till att barnkonventionen följs, men många barn har det svårt ändå. I tio korta dramatiserade berättelser sätts olika artiklar från barnkonventionen in i sammanhang där barn som bor i Sverige kan känna igen sig själva eller sina klasskamrater. Berättelserna belyser barns rättigheter med syftet att ge en ökad förståelse för när dessa rättigheter kränks

[Med all rätt: Ellen](#)

Vårdnadstvist. Enligt barnkonventionen har barn rätt till båda sina föräldrar, även vid skilsmässor och separationer. Här möter du Ellen. Hennes mamma och pappa har flyttat isär. Ellens mamma låter inte henne träffa sin pappa. Ellen saknar sin pappa så att det värker i bröstet.

[Med all rätt: Elin](#)

Om rätten att få hjälp. Enligt barnkonventionen ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Här möter du Elin. Hennes mamma dricker för mycket, och det är Elin som tar hand om hemmet och sig själv. Men hur länge ska hon orka? Att vara nio år och ha så mycket ansvar blir för tungt för Elin. Hon måste få berätta för någon hur hon har det.

[Med all rätt: Erik](#)

Våld i familjen. Enligt barnkonventionen har barn rätt att inte bli slagna och misshandlade. Här möter du bröderna Erik och Fabian. Deras mamma har blivit alldeles för hårdhänt mot Fabian och Erik tycker att det är hemskt. Trots att han säger åt sin mamma att sluta så fortsätter hon.

Med all rätt: Kajsa

Om behovet av särskilda resurser i skolan. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till utbildning, och ingen får diskrimineras. Här träffar du Kajsa som har det jobbigt i skolan. Hon har svårt för att sitta still och koncentrera sig. Hon stör de andra barnen och ofta hamnar hon i korridoren. När klassen ska åka på en äventyrshelg får Kajsa inte åka med.

Med all rätt: Andrea

Om rätten till en meningsfull fritid. Enligt barnkonventionen är alla barn lika mycket värda. Varje barn har dessutom rätt till lek, vila och fritid. Här träffar du Andrea. Hon älskar sin häst Lingo. En dag får hon veta att ridskolan ska läggas ned för att pengarna behövs till en ny ishall. Är det verkligen rätt att göra så? Är en sport viktigare än en annan?

Med all rätt: Viggo

Om rätten till utbildning. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till utbildning, social trygghet och skälig levnadsstandard. Här möter du Viggo. Han har lärt känna en kille som brukar hålla till på fotbollsplanen. Det visar sig att pojken inte går i skolan och att han bor i en husvagn. Viggo kan inte sluta tänka på pojken på fotbollsplanen.

Med all rätt: Aysha

Om toppning av idrottslag och att inte se till barnets bästa. Enligt barnkonventionen är alla barn lika mycket värda och har rätt till lek, vila och fritid. Här möter du Aysha. Hon älskar att spela basket. Men när det är viktiga matcher får hon sitta på bänken. Tränaren tycker inte att hon är tillräckligt bra och att det är viktigare att laget vinner än att alla får spela.

Med all rätt: Cilla

Om utanförskapet som kan följa med barnfattigdom. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till social trygghet, skälig levnadsstandard och hjälp om föräldrarna till exempel har lite pengar. Här möter du Cilla. Hennes klass åker skridskor en gång i veckan. Cilla kan aldrig vara med för hon har inga skridskor. Hennes pappa har inte råd att köpa några. Hon bestämmer sig för att stjäla ett par skridskor i sportbutiken.

Med all rätt: Henke

Avvisningsbeslut. Enligt barnkonventionen ska barnets bästa beaktas vid alla beslut som rör barn. Här möter du Henke. Han och hans bästa kompis har en egen koja. En dag försvinner kompisens. Det visar sig att kompisens och hans familj har gått under jorden, de har gömt sig undan utvisning.

Med all rätt: Nova

Om gruppdynamik och att våga ta ställning mot mobbning och kränkande särbehandling. Enligt barnkonventionen för inga barn diskrimineras. Här möter du Nova. Hon är med i en teatergrupp som ska spela Romeo och Julia. När det blir bestämt vem som ska spela huvudrollen Julia blir det oro i gruppen och en flicka blir utfryst.

Evas Superkoll – Barnkonventionen Från 6 år, 13 min.

Barnkonventionen. Eva Funck berättar om varför konventionen finns och om barnens rättigheter att inte bli slagna och barns rätt till sitt eget liv.

FN & UNICEF – en översiktsfilm om FN och barnkonventionen Från 7 år, 14 min.

Lärohandledning.

FN & UNICEF En översiktsfilm om FN och barnkonventionen Följ med på en resa runt jorden och lär er mer om Förenta Nationernas arbete. I New York finns FN:s högkvarter och Generalförsamlingen. I Afghanistan har Natostyrkor, på FN-uppdrag, ansvar för säkerheten. I en annan del av landet driver UNICEF flickskolor. I Kenya hjälper FN och UNICEF till med mat, skolor och sjukvård för flyktingar från Afrikas Horn. Många av världens barn lever i krig och fattigdom. FN bildades efter andra världskriget för att förhindra fler krig. Men FN arbetar också för mänskliga rättigheter, förbättrad hälsa och ökad jämställdhet. I en skola i Helsingborg berättar UNICEF för eleverna om barns rättigheter enligt barnkonventionen.

[Barnen och FN](#) Från 7 år, 14 min. Lärarhandledning.

Föreningarna – FN – har sedan sin tillkomst hjälpt miljoner barn och vuxna att få ett fredligare och bättre liv. Filmen visar på ett engagerande och informativt sätt varför FN kom till, dess syfte och arbete. I filmen får vi träffa en svensk skolklass, f.d. ungdomsambassadören för Unicef, Maja Frankel och besöka en svensk FN-soldat.

[På väg till skolan](#) Från 8 år, 74 min. Lärarhandledning.

De bor på fyra avskilda hörn av vår planet och delar en törst efter kunskap. De själva och deras familjer vet att utbildning är avgörande inför framtiden, kanske till och med för deras överlevnad. Från de farliga savannerna i Kenya till de slingriga stigarna i Marockos Atlasberg, från den tryckande hettan i södra Indien till de vidsträckta och svindlande platåerna i Patagonien har dessa barn samma mål och en dröm om att nyckeln till framgång är utbildning. Jackson, Zahira, Samuel and Carlito är hjältarna i På väg till skolan. Vi får se vad dessa fyra elever dagligen måste konfronteras med för att ta sig till skolan. De får övervinna enorma avstånd över förrådiska landskap innebärande allt från skavsår till möte med ormar och elefanter. Genom att ta steget utanför hemmet lämnar de också barndomen bakom sig och får se ny värld öppna sig.

[Om hela världen var en by](#) Från 8 år, 24 min. Lärarhandledning.

Om världen vore en by är en mycket bra introduktion till de utmaningar vår globala situation medför: Föreställ er hela världen som en by, bestående av endast 100 människor... Om världen vore en by talar om för oss vilka vi är, var vi bor, vilket språk vi talar, viken religion vi praktiserar etc. Kom och ta del av vår globala by. Det du finner kan komma att överraska! Filmen passar utmärkt för unga kring diskussioner kring internationella frågor, FN-dagen och rättvisa. Filmen bygger på den prisbelönta boken av David J. Smith med samma namn och kan kopplas till läroplanen för grundskolan i både geografi, samhällskunskap, svenska, musik, matematik och naturkunskap/miljö.

[Mänskliga rättigheter : Demokratins grundpelare](#) Från 11 år, 13 min.

Att skydda mänskliga rättigheter är en av vårt samhälles viktigaste uppgifter. Alla människor är födda fria och har samma värde och rättigheter och det är en grund för demokratin. Filmen ger exempel från länder där dessa rättigheter inte garanteras. Den ger även argument för att kunna ta avstånd från främlingsfientlighet, rasism och extremism.

[All rätt i världen: Räknas min åsikt?](#) Från 13 år, 4 min.

Enligt svensk lag räknas alla som är under 18 år som barn. Enligt FN:s barnkonvention har barn vissa bestämda rättigheter varav en av de viktigaste är att vuxna har skyldighet att lyssna på barns åsikter och vilja. Skolan är en självklar plats där barn och unga kan och har rätt att påverka – mer än vad de själva tror. Marith Welin-Berger berättar om hur hon och de andra eleverna på Norra Real i Stockholm arrangerade en modevisning till stöd för Operation Dagsverke – trots lärarnas tveksamhet. Dessutom möter vi Simone Ek som är pensionerad efter att ha arbetat för Rädda Barnen. Hon var en av de svenska representanter som deltog i skrivandet av FN:s konvention om barnets rättigheter.

[Millenniemalet – åtta löften om en bättre värld](#) Från 13 år, 13 min. Lärarhandledning.

Världens länder enades år 2000 om åtta mål för att minska fattigdomen i världen till 2015.

Det här programmet handlar om dessa åtta mål, som kallas för millenniemålen.

Programmet reder ut vad millenniemålen är, vad det skulle innebära för kampen mot världsfattigdomen om målen nåddes och om det fortfarande är möjligt att nå målen.

I filmen intervjuas även svenska ungdomar och Monica Lorensen från FN:s utvecklingsprogram UNDP:s kontor i Sverige.

Järfälla Mediecenter
Tornérplatsen 18
177 80 Järfälla
E-post: mediecenter@jarfalla.se
Tel: 08-580 229 40